2017

SANSKRIT

[Honours]

PAPER - VIII

Full Marks: 90

Time: 4 hours

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

[OLD SYLLABUS]

GROUP-A

[Marks : 50]

Answer Q.No.1 and any three of the rest:

১নং প্রশ্ন এবং অবশিষ্ট প্রশ্নগুলির মধ্যে তিনটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

	•
1.	Write after Annambhatta explanatory notes on any two of the following: 7 × 2 অন্নংভট্টকে অনুসরণ করে নিম্নলিখিত যে কোন দুটি বিষয়ে ব্যাখ্যামূলক টিশ্লণী লেখ : मनः, आत्मा, सन्निकर्षः, असिद्धहेत्वाभासः, उपमानम्।
2.	Explain the definition of सामान्य and show its varieties.
	সামানোর লক্ষণ ব্যাখ্যা কর এবং সামান্যের প্রকারভেদগুলি দেখাও ।
3.	Discuss the four kinds of अभाव . 12 চতুর্বিধ অভাব আলোচনা কর ।
4.	Explain the nature of perception. 12 প্রত্যেক্ষর স্বরূপ ব্যাখ্যা কর ।
5.	Distinguish between the pairs (any two): 6 x 2 (a) समवायिकारण-असमवायिकारण। (b) परामर्श-व्याप्ति। (c) सपक्ष-विपक्ष।

- 6. Test the validity of any three of the following :
 নিমুলিখিত যে কোন *তিনটির* যথার্থতা বিচার কর : 4 × 3
 - (a) पर्वतो धूमवान् अग्नेः ।
 - (b) अग्निः शीतः द्रव्यत्वात् ।
 - (c) शब्दः अनित्यः चाक्षुषत्वात् ।
 - (d) वायुः द्रव्यं गुणवत्त्वात् ।
 - (e) घटः नित्यः कृतकत्वात् ।
 - (f) परमाणुः नित्यः परमाणुत्वात् ।

GROUP-B

[Marks : 40]

- Answer any five questions of the following: 2 x 5
 নিয়ের যে কোন পাঁচটির প্রশ্নের উত্তর দাও:
 - (a) What is शून्यवाद ?
 भूनावान वनएं कि दाव ?
 - (b) What is आत्मन् in the चार्वाक view? চার্বাক মতে আন্ধা কি?

- (c) What are the प्रमाणs admitted by सांख्य ? সাংখ্যে श्वीकृष्ठ প্रभावश्चिम कि कि ?
- (d) What is meant by योग?
 বোগ বলতে কি বোঝায়?
- (e) Who advocates अनेकान्तवाद ? ज्यानकान्त्रवाम क ममर्थन करत ?
- (f) What are the four आर्यसत्य's? চারটি আর্বসভ্য कि कि ?
- (g) Who is the author of मीमांसासूत्र ? भीभारतात्रु बार्ग बार्ग कि श
- (h) What is the meaning of the term वेदान्त?
 বেদান্ত শব্দের অর্থ কি ?
- 2. Answer any *one* of the following: 12 নিম্নের বে কোন *একটির* উত্তর দাও:
 - (a) Discuss the वैशेषिक theory of परमाणुकारणवाद .
 रेवरणिकजन्याज भन्नमानुकान्नभवाम जारमाञ्चा स्त्र ।

(b) Discuss the arguments for establishing the validity of the Veda.

বেদপ্রামাণ্যসাধক যুক্তিসমূহ আলোচনা কর ।

(c) Explain different types of 'चित्तवृत्ति' following yoga system.

যোগাদর্শন অনুসারে বিভিন্ন প্রকার চিন্তবৃত্তি<u>র</u> বাাখ্যা কর ।

3. Write short notes on any two:

 4×2

যে কোন দৃটি সম্পর্কে সংক্রিপ্ত টীকা লেখ:

- (a) योगाचारमतम् ।
- (b) अपवर्गस्वरूपम् ।
- (c) कर्मवादः ।
- (d) ईश्वरास्तित्वे प्रमाणम् ।
- (e) अज्ञानस्वरूपम् ।

4. Write an essay in Sanskrit on any one of the following topics:

নিম্নের যে কোন একটি বিষয়ে সংস্কৃতে নিবন্ধ লেখ:

- (a) साक्षरताप्रकल्पः ।
- (b) वङ्गदेशें ऋतुवैचित्र्यम् ।
- 🐞 (c) भारतीयसंस्कृतेर्मूलं संस्कृतम् ।
 - (d) जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी ।